

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect)
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci”
(în continuare - proiectul HCE)

(denumirea regulamentului a fost modificată. În cadrul consultării publice denumirea acestuia a fost Regulamentul privind cerințele de lichiditate pentru bănci)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției / propuneri/ recomandări	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Justiției	1	Întrucât proiectul examinat are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, pe prima pagină, în colțul drept de sus, se va include sigla „UE” (a se vedea art. 31 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).	<u>Se acceptă</u>
	Ministerul Justiției	2	Se va ține cont că abrevierile pot fi folosite după explicarea lor la prima utilizare (a se vedea utilizarea abrevierilor „BNM”, „OPC”).	<u>Se acceptă</u>
	Ministerul Finanțelor	3	Revizuirea termenilor precum „BNM”, „Banca Națională a Moldovei”, „Banca Națională” în vederea asigurării unei terminologii unice pe tot parcursul regulamentului.	<u>Se acceptă</u>
	Ministerul Finanțelor	4	Substituirea sintagmei „administrația centrală a	<u>Se acceptă</u>

			Republicii Moldova" cu sintagma „administrația publică centrală a Republicii Moldova" în vederea respectării terminologiei prevăzute de Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.	
	BC „Moldova-Agroindbank”	5	Constatăm o disociere dintre proiectul actului supus consultării (Regulamentul privind cerințele de lichiditate) și Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii (aprobat de CA al BNM, nr.28 din 08.08.1997), în ceea ce privește abordarea structurii activelor lichide. În speță, reticența manifestată se referă la neconsiderarea, drept active lichide de nivel 1, a rezervelor obligatorii în MDL deținute de bancă la Banca Națională a Moldovei (ci doar a excedentului stabilit), având în vedere că, cadrul normativ stabilește menținerea unui sold mediu pe parcursul unei perioade de aplicare și nu la o anumită dată. Păstrarea acestei prevederi ar pune sub presiune posibilitatea conformării cerințelor pentru indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate, cu atât mai mult cu cât norma de rezerve obligatorii reprezintă un	<u>Comentarii</u> Includerea rezervelor obligatorii în rezerva de lichidități este o opțiune națională. Art.10 alin.(1) lit.b) pct.(iii) din Regulamentul delegat nr.61/2015 stabilește că „rezervele deținute de instituția de credit la o bancă centrală menționată la punctele (i) și (ii), în măsura în care instituția de credit este autorizată să retragă aceste rezerve în orice moment în timpul perioadelor de criză și condițiile pentru o astfel de retragere au fost specificate într-un acord între autoritatea competentă relevantă și BCE sau banca centrală”. Banca Națională a Moldovei a decis să nu exercite această opțiune, deoarece includerea rezervelor obligatorii în categoria activelor lichide ar putea crește riscul nerealizării obiectivelor de politică monetară, în special în situații de criză financiară. În afară de aceasta, includerea rezervelor obligatorii în rezerva de lichidități nu va motiva băncile să-și îmbunătățească portofoliul de active lichide (diversificarea activelor lichide). Totodată, menționăm că o parte din rezervele obligatorii se includ în calculul intrărilor de lichidități.

			instrument auxiliar al politicii monetare și, fiind mărime variabilă (momentan foarte ridicată), este dificilă evaluarea soldului de rezerve în MDL pentru o perioadă ulterioară.	De menționat că în cadrul studiului de impact al introducerii cerințelor de lichiditate prevăzute de Basel III - CRD IV/CRR asupra sectorului bancar din Republica Moldova, conform situației din 31.12.2015, majoritatea băncilor se încadrau în cerințele de lichiditate de 100%, cu excepția unei bănci a cărei indicator depășea 60%. Din aceste considerente proiectul regulamentului prevede introducerea etapizată, pe parcursul a patru ani, a indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate de la 60% în 2020 la 100% în 2023. Suplimentar, menționăm că în conformitate cu practica țărilor din Europa Centrală și de Est rezervele obligatorii nu se includ în rezerva de lichidități cu excepția practicii Bulgariei unde, în virtutea regimului de politică monetară a acesteia - aranjament al consiliului monetar (currency board arrangement), rezervele obligatorii se includ în calculul rezervei de lichidități.
	BC „Moldova-Agroindbank”	6	BC „Moldova Agroindbank” S.A. în continuare solicită convocarea unei ședințe comune pentru consultări și discuții pe marginea proiectului.	<u>Comentarii</u> Prin scrisoarea nr.C290A/E00273 din 10.07.2019 BC „Moldova-Agroindbank” SA a prezentat obiecțiile pe marginea proiectului. Ele sunt clare și au fost examinate și reflectate în prezenta sinteză.
II. Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al BNM				
1. Se aprobă Regulamentul privind cerințele de lichiditate pentru bănci, conform anexei la prezenta hotărâre.	Ministerul Justiției	7	În pct. 1 textul „, conform anexei la prezenta hotărâre” se va substitui cu textul „(se anexează)”, conform uzanțelor normative. Corelativ, în parafa	<u>Se acceptă</u>

			Regulamentului cuvintele „Anexă la” se vor substitui cu cuvintele „Aprobat prin”	
2. Regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre intră în vigoare la 1 ianuarie 2020. (în proiectul prezentat pct.3)	BC „Moldova-Agroindbank”	8	Pornind de la cerințele expuse în regulament, băncile ar trebui să-și completeze și să-și restructureze substanțial baza informativă a clienților, pentru o selectare ulterioară automatizată a datelor. Ulterior, ar fi necesar de efectuat un test, în baza datelor reale, pentru a determina dacă prevederile regulamentului au fost înțelese de către bănci și sunt aplicate corect. Rezultatele acestui test ar putea sta la baza datei de aplicare și raportare a nivelului de lichiditate conform cerințelor noi. Actualmente, considerăm prematur intrarea în vigoare a regulamentului la 1 ianuarie 2020, respectiv solicităm respectuos examinarea posibilității de prelungire a acestui termen.	<u>Se acceptă</u>
3. În Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii (aprobat de CA al BNM, proces-verbal nr.28 din 08.08.1997) se abrogă pct.3 din capitolul II, pct. 2 din capitolul III și capitolul V. (în proiectul prezentat pct.2)	Ministerul Justiției	9	La pct. 3 se va indica denumirea deplină a organului ce a aprobat Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii, totodată, se va completa cu sursa publicării acestuia și mențiunea privind înregistrarea la Ministerul Justiției.	<u>Se acceptă</u>

4. Prevederile punctului 3 din prezenta hotărâre intră în vigoare la 31 decembrie 2021.	BC „Victoriabank” SA	10	Cu referire la textul hotărârii, punctul 4, se propune: revizuirea termenului de abrogare a pct.3 din capitolul II, pct.2 din capitolul III și capitolul V din Regulamentul cu privire la lichiditatea băncii (aprobat la CA al BNM, proces-verbal nr.28 din 08.08.1997), în sensul diminuării acestuia, având în vedere efortul suplimentar necesar pentru calcularea indicatorului prudential Lichiditatea curentă (Principiul II), în condițiile raportării cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR).	<u>Comentarii</u> Ținând cont de experiența implementării noilor prevederi Basel III din anii precedenți, după intrarea în vigoare a Regulamentului privind cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci (cerința de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR), cel mai probabil vor exista multe aspecte care vor necesita explicații suplimentare și corectări ulterioare. Orice implementare nouă necesită un anumit timp de tranziție/adaptare, în care noile raportări vor fi înțelese pe deplin și aduse în strictă corespundere cu reglementările BNM, pentru ca în final să reflecte situația reală a lichidității pe termen scurt a băncilor comerciale din RM. Astfel, pornind de la faptul că există riscul ca mărimea cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR) să fie raportată cu unele erori în primele perioade de raportare, Banca Națională a Moldovei a considerat oportun ca în această perioadă de tranziție/adaptare să fie păstrat și indicatorul aferent mărimii lichidității pe termen scurt (principiul II). Este de menționat că algoritmul de calcul al mărimii lichidității pe termen scurt (principiul II) este diferit de algoritmul de calcul al mărimii cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR), fapt ce va servi ca o măsură suplimentară de asigurare că băncile comerciale din RM vor deține
--	------------------------------------	------------------	---	---

				suficiente resurse financiare lichide pe termen scurt.
Prezentul regulament este elaborat în temeiul articolelor 76, 79 și 84 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.	Ministerul Justiției	11	Alineatul expus anterior clauzei de armonizare se va exclude, deoarece temeiul juridic, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, se indică în clauza de adoptare a actului normativ și nu trebuie să fie dublat în anexa la acest act.	<u>Se acceptă</u>
Prezentul regulament transpune art.1 lit.c), art.412 alin.(1) și (2), art.415 alin.(1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 176 din 27 iunie 2013, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2015/62 al Comisiei din 10 octombrie 2014 și art.2 alin.(3), art.3-12, art.15, art.17, art.18, art.19 alin.(1) și (2), art.20-22, art.23 alin.(1) și (2), art.24-26, art.27 alin.(1), (2), (4)-(6), art.28, art.29 alin.(1), art.30 alin.(1)-	Ministerul Justiției	12	Clauza de armonizare se va aduce în conformitate cu prevederile anexei nr. 2 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, indicându-se gradul de compatibilitate cu actele UE.	<u>Se acceptă</u>

(7), (11) și (12), art.31 alin.(1)-(5) și (8)-(10), art.32, art.33, art.34 alin.(1), art.38 și anexele I și II din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit (Text cu relevanță pentru SEE) publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 11 din 17 ianuarie 2015.	Centrul de Armonizare a Legislației	13	Cu referire la clauza de armonizare din proiectul național, menționăm că aceasta nu corespunde cerințelor obligatorii prevăzute în art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și nu este formulată conform modelului stabilit în Anexa nr. 2 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018. Astfel, clauza de armonizare urmează a fi modificată și expusă în redacția următoare: Prezentul regulament transpune art. 1, lit c); art. 411; art. 412; art. 414; art. 415 (1) și (2) din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 27 iunie 2013, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 019/630 al Parlamentului European	<u>Se acceptă partial</u> Conform Strategiei de implementare a Standardelor Basel III în Republica Moldova prin prisma legislației europene (CRD IV), în cadrul proiectului TWINNING s-a convenit că actele normative subordonate legii noi vor fi elaborate în baza cadrului european aprobat până la 31.12.2015. Ulterior vor fi actualizate pe măsura necesității. Astfel, prevederile Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (Text cu relevanță pentru SEE) se transpun astfel cum a fost modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2015/62 al Comisiei din 10 octombrie 2014.
---	---	------------------	--	---

			și al Consiliului din 17 aprilie 2019, precum și transpune parțial Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 17 ianuarie 2015.	
3. Băncile îndeplinesc, în măsura și potrivit metodelor prevăzute în reglementările BNM aferente supravegherii pe bază consolidată a băncilor cerințele prevăzute în prezentul regulament pe baza situației lor consolidate și toate dispozițiile următoare: 1) activele din alte state care îndeplinesc cerințele prevăzute la capitolul II din prezentul regulament și care sunt deținute de o filială din alt stat nu trebuie recunoscute ca active lichide în scopuri consolidate în cazul în care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi considerate active lichide în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate; 2) ieșirile de lichidități dintr-o filială din alt stat cărora li se aplică, în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, procente mai mari decât cele menționate la capitolul III din prezentul regulament trebuie să facă obiectul consolidării în conformitate cu ratele mai ridicate prevăzute de legislația națională a statului respectiv; 3) intrările de lichidități într-o filială din alt stat cărora li se aplică, în temeiul legislației naționale a statului respectiv	BC „ProCreditBank” SA	14	Cap.1 pct.3 subpct.1: activele din alte state care îndeplinesc cerințele prevăzute la capitolul II din prezentul regulament și care sunt deținute de o filială din alt stat nu trebuie recunoscute ca active lichide în scopuri consolidate în cazul în care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a fi considerate active lichide în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate. Din ce surse banca poate lua informație cu privire la condițiile considerării activelor lichide în alt stat?	Comentarii Legislația bancară a statelor străine este disponibilă pe site-urile autorităților competente din statele respective. Concomitent, e de relatat că filiala băncii, fiind o entitate controlată de bancă, prezintă rapoarte și informații întru consolidarea rapoartelor în scopuri prudențiale ale băncii. Astfel, banca va dispune nemijlocit de la filiala sa de toată informația necesară pentru prezentarea la BNM a rapoartelor consolidate, inclusiv aferentă activelor, ieșirilor și intrărilor respective.

care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, procente mai mici decât cele menționate la capitolul III din prezentul regulament fac obiectul consolidării în conformitate cu ratele mai scăzute prevăzute de legislația națională a statului respectiv; 4) la nivel consolidat, cuantumul intrărilor provenite de la o bancă specializată, astfel cum se menționează la pct.104 și 105 din prezentul regulament, trebuie să fie recunoscut numai până la cuantumul ieșirilor provenite de la aceeași bancă specializată.		15	Cap.1 pct.3 subpct.2: ieșirile de lichidități dintr-o filială din alt stat cărora li se aplică, în temeiul legislației naționale a statului respectiv care stabilește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, procente mai mari decât cele menționate la capitolul III din prezentul regulament trebuie să facă obiectul consolidării în conformitate cu ratele mai ridicate prevăzute de legislația națională a statului respectiv. Din ce surse banca poate lua informație cu privire la cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate în alt stat?	
Secțiunea 2. Definiții 4. Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament, au semnificația prevăzută în Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare – Legea nr.202 din 6 octombrie 2017) și în actele normative ale BNM emise în aplicarea legii menționate. 5. În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții: 1) „active de nivel 1” înseamnă active cu un nivel extrem de ridicat de lichiditate și de calitate a creditului în conformitate cu secțiunea 2, capitolul II din prezentul regulament; 2) „active de nivel 2” înseamnă active cu un nivel ridicat de lichiditate și de calitate a creditului. Activele de nivel 2 sunt subîmpărțite în active de nivel 2A și în active de nivel 2B, în conformitate cu secțiunea 2, capitolul II din prezentul regulament; 3) „client financiar” înseamnă un client care desfășoară ca activitate principală una sau mai multe dintre activitățile	Ministerul Justiției	16	La secțiunea 2 „Definiții”, semnalăm că actul normativ nu este un dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora. Definiția ca o parte a actului normativ care, după natura sa, are scopul de a reglementa drepturile și obligațiile subiecților de drept și modul de exercitare a acestora, poate fi inclusă într-un act normativ doar în cazurile și în limitele conform cu scopul menționat. Includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în	<u>Nu se acceptă</u> Sunt noțiuni utilizate în proiectul regulamentului și lipsa definițiilor acestora va face defectuoasă aplicarea prevederilor regulamentului. Noțiunile utilizate în proiect sunt transpuse din cadrul de reglementare al Uniunii Europene aferent cerințelor de lichiditate.

enumerate la art.14 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor sau este una dintre următoarele entități: a) o bancă; b) o societate de investiții; c) o societate financiară nonbancară; d) un organism de plasament colectiv („OPC”); e) un fond de investiții cu capital fix; f) un asigurător; g) un reasigurător; h) o societate financiară holding sau o societate financiară holding mixtă; 4) „credit în marjă” înseamnă împrumuturi colateralizate acordate clienților în scopul asumării unor poziții de tranzacționare cu efect de levier; 5) „criză” înseamnă o deteriorare bruscă sau gravă a solvabilității și /sau a lichidității unei bănci ca urmare a unor modificări ale condițiilor de piață sau ale factorilor idiosincratice care poate avea ca rezultat un risc semnificativ ca banca să nu își mai poată îndeplini angajamentele care devin scadente în următoarele 30 de zile calendaristice; 6) „depozite retail” înseamnă o datorie către o persoană fizică sau către un IMM, dacă persoana fizică sau IMM-ul s-ar califica pentru clasa expunerilor de tip retail în cadrul abordării standardizate privind riscul de credit, sau către o societate care este eligibilă pentru tratamentul prevăzut la pct.61 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate și dacă depozitele agregate ale unui astfel de IMM sau ale unei astfel de societăți, luate ca grup, nu depășesc 5 milioane lei moldovenești; 7) finanțare wholesale înseamnă finanțări care nu se încadrează în categoria depozitele retail definite la subpct.6) din prezenta secțiune; 8) „ieșiri nete de lichidități” înseamnă cuantumul care rezultă din scăderea intrărilor de lichidități ale unei bănci din ieșirile sale de lichidități, în conformitate cu secțiunea 1, capitolul III din prezentul regulament; 9) „IMM” înseamnă o microîntreprindere, o întreprindere mică și o întreprindere mijlocie, astfel cum prevede Legea			cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decât cel uzual. Relațiile sociale sunt foarte complexe și la momentul adoptării actului normativ este imposibil să se poată determina cu o precizie absolută toate circumstanțele raporturilor juridice reglementate. De asemenea, trebuie să ținem cont de faptul că norma de drept trebuie să fie formulată astfel încât aceasta să fie aplicabilă nu doar relațiilor sociale existente la momentul adoptării actului normativ dar și relațiilor sociale viitoare. Definirea	
---	--	--	---	--

nr.179/21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii; 10) „rezervă de lichidități” înseamnă volumul de active lichide pe care o bancă îl deține în conformitate cu secțiunea 2, capitolul II din prezentul regulament; 11) „societate pentru investiții personale” („PIC”) înseamnă o întreprindere sau o fiducie al cărei proprietar real sau, respectiv, beneficiar efectiv este o persoană fizică sau un grup de persoane fizice aflate în strânsă legătură, care a fost constituită cu scopul unic de gestionare a patrimoniului proprietarilor și care nu desfășoară nicio altă activitate comercială, industrială sau profesională. PIC poate avea ca obiect și alte activități conexe, cum ar fi separarea activelor proprietarilor de activele corporative, facilitarea transferului de active în cadrul unei familii sau prevenirea divizării activelor după decesul unui membru al familiei, cu condiția ca aceste activități să aibă legătură cu obiectivul principal al gestionării patrimoniului proprietarilor; 12) Swap-uri pe garanții reale (collateral swap) înseamnă tranzacții în cadrul cărora activele lichide de nivel 1 au fost obținute pe baza unor garanții reale care nu se califică drept active lichide de nivel 1.			noțiunilor însă atrage în mod inevitabil rigiditatea actelor normative și face imposibilă aplicarea acestora pentru reglementarea raporturilor juridice noi. În situația în care autorii unui proiect intenționează să definească o noțiune, în nota informativă este necesar să se arate că se întrunesc condițiile care impun definirea termenului în actul normativ și să se indice circumstanțele care justifică definirea termenului în sensul propus de autori (a se vedea art. 54 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).	
5. În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții: ... 3) „client financiar” înseamnă un client care desfășoară ca activitate principală una sau mai multe dintre activitățile enumerate la art.14 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor sau este una dintre următoarele entități: a) o bancă; b) o societate de investiții; c) o societate financiară nonbancară; d) un organism de plasament colectiv („OPC”); e) un fond de investiții cu capital fix; f) un asigurător; g) un reasigurător; h) o societate financiară holding sau o societate financiară holding mixtă;	Comisia Națională a Pieței Financiare	17	Proiectul regulamentului face referire la noțiunea de „fond de investiții cu capital fix”, însă noțiunea dată nu este definită și nu este reglementată de normele legale în vigoare. Astfel, propunem definirea noțiunii respective în cadrul proiectului regulamentului, pentru aplicabilitatea ulterioară cu claritate, a normelor cu referire la fondurile de investiții cu capital fix.	<u>Comentarii</u> Fondurile de investiții cu capital fix sunt entități specifice pentru țările cu piețe de capital dezvoltate și în cazul în care un astfel de fond deschide cont la bancă și devine clientul acesteia, banca este obligată să-l identifice și respectiv va cunoaște statutul acestui fond.

92. Banca înmulțește suma maximă care poate fi retrasă din alte facilități de credit angajate neutilizate și din alte facilități de lichiditate angajate neutilizate într-o perioadă de 30 de zile calendaristice cu rata de ieșire corespunzătoare, după cum urmează: 1) 40 % pentru facilitățile de credit și de lichiditate acordate băncilor și pentru facilitățile de credit acordate altor societăți financiare reglementate, inclusiv întreprinderilor de asigurare și societăților de investiții, OPC-urilor sau fondurilor de investiții cu capital fix; 2) 100 % pentru facilitățile de credit și de lichiditate acordate clienților financiari, care nu sunt menționate la subpct.1) și la pct.87 - 91 din prezentul regulament.				
	Ministerul Finanțelor	18	Considerăm oportună definirea noțiunii de „entitate suverană” utilizată pe parcursul regulamentului, întru asigurarea clarității prevederilor actului normativ.	<u>Comentariu</u> Sintagma „entitate suverană” a fost substituită prin sintagma „administrație centrală”, termen utilizat în reglementările BNM aferente riscului de credit, expunerilor mari ș.a.
6) „depozite retail” înseamnă o datorie către o persoană fizică sau către un IMM, dacă persoana fizică sau IMM-ul s-ar califica pentru clasa expunerilor de tip retail în cadrul abordării standardizate privind riscul de credit, sau către o societate care este eligibilă pentru tratamentul prevăzut la pct.61 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate și dacă depozitele agregate ale unui astfel de IMM sau ale unei astfel de societăți, luate ca grup, nu depășesc 5 milioane lei moldovenești;	BC „Moldova-Agroindbank”	19	La secțiunea a 2-a, punctul 6 solicităm elucidarea termenului „depozit retail”. Se înregistrează o datorie către o persoană fizică, indiferent de mărimea soldului agregat al depozitelor ce-i aparțin într-o atare definiție? De asemenea, propunem majorarea sumei depozitelor agregate până la 10 milioane lei.	<u>Comentarii.</u> Termenul „depozit retail” se referă la depozitele agregate ale unei persoane fizice /IMM la banca respectivă, pornind de la utilizarea sintagmei „o datorie către o persoană fizică sau către un IMM”. Plafonul de 5 milioane lei moldovenești este în concordanță cu plafonul aplicabil expunerilor de tip retail stabilit la pct.61 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate și se aplică pentru suma totală datorată băncii de către persoana fizică sau IMM. Ținând cont de prevederile art.55 alin.(5) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative,

				definiția depozite retail a fost revăzută și expusă în următoarea redacție: 6) „depozite retail” înseamnă o datorie către o persoană fizică sau către un IMM (astfel cum este definit la subpct.9) din prezentul punct), dacă persoana fizică sau IMM-ul s-ar califica pentru clasa expunerilor de tip retail prevăzut la pct.61 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin HCE al BNM nr.111 din 24 mai 2018 (în continuare Regulamentul nr.111/2018) și dacă depozitele agregate ale unui astfel de IMM, luate ca grup, nu depășesc 5 milioane lei moldovenești.
7. În sensul pct.6 din prezenta secțiune cerința de acoperire a necesarului de lichiditate este egală cu raportul dintre rezerva de lichidități a unei bănci și ieșirile sale nete de lichidități în decursul unei perioade de criză de 30 de zile calendaristice și se exprimă ca procent. Băncile trebuie să-și calculeze indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu următoarea formulă: $\frac{\text{Rezerva de lichidități}}{\text{Ieșirile nete de lichidități în decursul unei perioade de criză de 30 de zile}} =$ Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (%)	BC „Moldova-Agroindbank”	20	La secțiunea a 3-a, punctul 7, în sensul clarificării perioadei de 30 zile calendaristice: în Condițiile calculării indicatorului LCR la situația din 30.04 și având plasament la cont Nostro într-o bancă străină cu scadența la 31.05, suma respectivă nu va fi considerată la intrări, la fel ca și un depozit cu scadența la 31.05, nu va fi considerat la ieșiri.	<u>Comentarii</u> Potrivit pct.19 din Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere (aprobat prin HCE al BNM nr. 117/2018), rapoartele aferente cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate reflectă informațiile transmise la data de referință și iau în considerare informațiile privind fluxurile de numerar ale băncii pentru următoarele 30 de zile. Pentru fiecare tip de depozit se aplică diferite rate de ieșire în funcție de stabilitatea (probabilitatea retragerii) acestora - cu cât depozitul este mai stabil cu atât rata de ieșire este mai mică. De exemplu, pentru depozitele retail stabile se aplică rata

				de ieșire 5%, pentru depozitele operaționale – 25%. Intrările de lichidități se evaluează pe parcursul unei perioade de 30 de zile (pct.94 din proiectul Regulamentului). Acestea includ doar intrările contractuale din expuneri care nu sunt restante și în cazul cărora banca nu are <i>niciun motiv să se aștepte la neperformanță</i> în termen de 30 de zile. Astfel, la calcularea intrărilor de lichidități se va ține cont de performanța activului respectiv în termenul indicat. Ratele de intrare sunt diferențiate și depind de probabilitatea obținerii mijloacelor din activul respectiv – cu cât acesta este mai performant și contrapartea este mai solvabilă cu atât rata de intrare este mai ridicată.
12. Băncile trebuie să-și calculeze și monitorizeze indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în lei moldovenești și în fiecare dintre monedele care fac obiectul raportării separate în conformitate cu secțiunea 5 din prezentul capitol. Băncile trebuie să raporteze Băncii Naționale a Moldovei indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere (aprobată prin HCE al BNM nr. 117 din 24.05.2018).	BC „Moldova-Agroindbank”	21	Solicităm edificarea expunerii punctului 12, secțiunea a 3-a: calcularea și monitorizarea indicatorului în lei moldovenești și în fiecare dintre monedele care fac obiectul raportării separate (în conformitate cu secțiunea 5, capitolul I), nu presupune și respectarea cerinței acestuia pentru fiecare valută raportată.	<u>Comentarii</u> Cerința de respectare a indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate este stabilită la pct.9 al proiectului regulamentului și se referă la menținerea de către bănci a unui indicator de acoperire a necesarului de lichiditate de cel puțin 100 %. O cerință separată pentru respectarea indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în fiecare dintre monedele care fac obiectul raportării separate nu este stabilită. Totuși, potrivit pct.28 din proiectul regulamentului, băncile trebuie să asigure faptul că exprimarea în monede a activelor lor lichide corespunde distribuirii în funcție de monedă a ieșirilor lor nete de

				lichidități. Cu toate acestea, după caz, BNM poate solicita băncilor să restricționeze necorelarea structurii pe monede prin stabilirea unor limite privind procentul de ieșiri nete de lichidități într-o monedă care poate fi acoperit în decursul unei perioade de criză prin deținerea de active lichide care nu sunt exprimate în moneda respectivă. Concomitent, pentru o mai bună înțelegere, pct.12 a fost expus în următoarea redacție: „12. Băncile își calculează și își monitorizează indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în lei moldovenești pentru toate elementele, indiferent de moneda de denominare efectivă. În plus, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate pentru anumite elemente, după cum urmează: 1) pentru elementele care fac obiectul raportării separate într-o monedă diferită de lei moldovenești în conformitate cu secțiunea 5 din prezentul capitol, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în acea monedă diferită; 2) pentru elementele denominate în lei moldovenești, în cazul în care valoarea agregată a datoriilor denominate în alte monede decât lei moldovenești depășește sau este egală cu 5 % din totalul datoriilor băncii, excluzând elementele fondurilor proprii și elementele
--	--	--	--	---

				extrabilanțiere, băncile își calculează și își monitorizează separat indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în lei moldovenești. Băncile raportează BNM indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate în conformitate cu Instrucțiunea nr. 117/2018.”
13. Următoarele scenarii se consideră ca indicatori ai circumstanțelor în care se poate considera că o bancă se confruntă cu o situație de criză: 1) retragerea unei proporții semnificative din depozitele sale retail; 2) pierderea parțială sau totală a capacității de finanțare wholesale negarantată, inclusiv depozitele wholesale și alte surse de finanțare contingente, cum ar fi liniile de lichiditate sau de credit angajate sau neangajate obținute; 3) o pierdere parțială sau totală a finanțării garante pe termen scurt; 4) ieșiri suplimentare de lichidități ca urmare a deteriorării ratingului de credit cu până la trei trepte; 5) creșterea volatilității pieței care afectează valoarea garanțiilor reale sau calitatea acestora sau care generează nevoi suplimentare de garanții reale; 6) utilizări neprogramate de facilități de lichiditate și de credit; 7) obligația potențială de răscumpărare a datoriei sau de onorare a obligațiilor necontractuale.	BC „Moldova-Agroindbank”	22	La secțiunea a 4-a, punctul 13, alin. (1), apreciem substanțial îndeplinirea cerințelor de precizie și claritate a sintagmelor „proporții semnificative”, „perioada de timp pentru care se va urmări retragerea catalogată ca semnificativă”, modalitatea în care urmează a fi reflectată în cadrul normativ al băncii”. Pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, norma trebuie să îndeplinească anumite cerințe de precizie, claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. Obligativitatea respectării actelor Băncii Naționale implică o obligație pozitivă a regulatorului, de a reglementa prin texte clare și precise, claritatea legii fiind apreciată în lumina experienței juridice, iar norma trebuie să fie previzibilă și accesibilă.	<u>Comentarii</u> Ținând cont de prevederile art. 36 alin. (3) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor și de complexitatea activității fiecărei bănci (profilul de risc, importanța sistemică și apetitul la risc al băncii), pentru diferite bănci semnificația este diferită. În reglementările interne primare băncile ar putea determina aceste proporții.

21. Pentru a fi considerate active lichide, activele unei bănci trebuie să îndeplinească următoarele condiții: ... 4) Valoarea activelor se poate determina pe baza prețurilor de piață difuzate pe scară largă și ușor accesibile. În absența unor prețuri de piață, valoarea activelor se poate determina pe baza unei formule ușor de calculat care utilizează date publice și care nu depinde în mod semnificativ de ipoteze puternice. 5) Activele sunt cotate la o bursă recunoscută sau se tranzacționează printr-o tranzacție activă de vânzare fermă sau printr-o tranzacție de răscumpărare simplă pe piețe de răscumpărare general acceptate. Aceste criterii se evaluează separat pentru fiecare piață. Un activ admis la tranzacționare într-un loc de tranzacționare organizat care nu este o bursă recunoscută, nici în Republica Moldova și nici într-un alt stat, este considerat lichid numai în cazul în care locul de tranzacționare constituie o piață activă și de dimensiuni semnificative pentru vânzările ferme de active. Banca trebuie să ia în considerare următoarele elemente ca criterii minime pentru a evalua dacă un loc de tranzacționare constituie o piață activă și de dimensiuni semnificative în sensul prezentului subpct.: a) elemente de probă istorice privind amploarea și profunzimea pieței, astfel cum au fost dovedite de diferențe reduse între prețul de vânzare și cel de cumpărare, de volumul ridicat de tranzacții, precum și de numărul mare și de caracterul divers al participanților pe piață; b) prezența unei infrastructuri de piață robuste. 6) Cerințele prevăzute la subpct. 4) și 5) din prezentul punct nu se aplică: a) bancnotelor și monedelor menționate la pct.31, subpct.1); b) expunerilor față de băncile centrale menționate la pct.31, subpct.2) și 4) și la pct.33 subpct.2). 31. Activele de nivel 1 includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate în cele ce urmează: ...	BC „Victoriabank” SA	23	În temeiul capitolului II, secțiunea 2, băncile pot include în rezerva de lichiditate activele care reprezintă creanțe sau creanțe garantate de administrația centrală a Republicii Moldova, în condițiile respectării cerințelor generale și a cerințelor operaționale stabilite în capitolul II, subsecțiunea 3 și subsecțiunea 4. Astfel, se solicită: confirmarea privind eligibilitatea includerii în rezerva de lichiditate a valorilor mobiliare de stat emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova deținute în portofoliul băncilor la cost amortizat.	<u>Comentarii</u> Având în vedere că piața secundară a valorilor mobiliare de stat emise de Ministerul Finanțelor este una pasivă, se consideră oportun ca activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrația centrală a Republicii Moldova să fie exceptate de la cerințele generale prevăzute la pct.21 subpct.4) și 5) din proiectul regulamentului. Astfel, pct.21 subpct.6) se completează cu o literă nouă – litera c) cu următorul cuprins: „c) expunerile față de administrația publică centrală a Republicii Moldova menționate la pct.31 subpct.3) lit.a).” Astfel, indiferent dacă valorile mobiliare de stat vor fi deținute de către bancă în portofoliul bancar (la cost amortizat) sau în portofoliul de tranzacționare (la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global), acestea vor fi calificate ca active lichide.
--	------------------------------------	------------------	---	---

3) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de următoarele administrații centrale sau regionale, autorități locale sau entități din sectorul public: a) administrația centrală a Republicii Moldova; 33. Activele de nivel 2A includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate mai jos: ... 2) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrația centrală sau de banca centrală a unui alt stat sau de o administrație regională, o autoritate locală sau o entitate din sectorul public dintr-un alt stat, cu condiția ca acestora să li se atribuie o pondere a riscului de 20 % în conformitate cu pct.30, secțiunea 2 sau secțiunea 3 din capitolul IV din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, după caz;				
23. Băncile trebuie să aibă acces cu ușurință la activele lichide pe care le dețin și să fie capabile să le monetizeze în orice moment în decursul perioadei de criză de 30 de zile calendaristice, printr-o vânzare fermă sau printr-un acord de răscumpărare pe piețe de răscumpărare general acceptate. Un activ lichid este considerat ca fiind ușor accesibil pentru o bancă în cazul în care nu există obstacole juridice sau practice în ceea ce privește capacitatea băncii de a monetiza activul respectiv în timp util. Activele utilizate în scopul de a îmbunătăți calitatea creditului în tranzacții structurate sau de a acoperi costurile operaționale ale băncilor nu sunt considerate ca fiind ușor accesibile pentru o bancă. Activele deținute în alt stat în care există restricții în calea liberei lor transferabilități sunt considerate ca fiind ușor accesibile numai în măsura în care banca folosește aceste active pentru a acoperi ieșirile de lichidități din statul respectiv. Activele deținute într-o valută neconvertibilă sunt considerate ca fiind ușor accesibile numai în măsura în care banca folosește aceste active pentru a acoperi ieșirile de lichidități în moneda respectivă.	BC „ProCreditBank” SA	24	Cap.2, p.23 : Activele deținute în alt stat în care există restricții în calea liberei lor transferabilități sunt considerate ca fiind ușor accesibile numai în măsura în care banca folosește aceste active pentru a acoperi ieșirile de lichidități din statul respectiv. În ce state sunt restricții privind transferabilitatea? Va fi publicată o listă?	<u>Comentarii</u> Legislația valutară a statelor străine este disponibilă pe site-urile autorităților competente din statele respective. Concomitent , banca efectuând investițiile în străinătate urmează să cunoască riscurile la care sunt supuse astfel de investiții și respectiv monetizarea acestora.

24. Băncile trebuie să asigure faptul că activele lor lichide fac obiectul controlului unei funcții specifice de administrare a lichidităților în cadrul băncii. Respectarea acestei cerințe se consideră adecvată într-unul dintre următoarele moduri: 1) plasarea activelor lichide într-un portofoliu separat, gestionat direct de funcția de administrare a lichidităților, cu unicul scop de a fi utilizate ca sursă de fonduri contingente, inclusiv în perioade de criză; 2) instituirea unor sisteme și controale interne care să permită funcției de administrare a lichidităților să dețină un control operațional efectiv pentru a monetiza activele lichide deținute în orice moment în decursul perioadei de criză de 30 de zile calendaristice și pentru a avea acces la fondurile contingente fără a intra în conflict direct cu strategia de afaceri sau de administrare a riscurilor. În special, un activ nu trebuie inclus în rezerva de lichidități în cazul în care vânzarea acestuia, fără înlocuire, în decursul perioadei de criză de 30 de zile calendaristice, ar elimina o acoperire care ar crea o poziție de risc deschisă ce ar depăși limitele interne ale băncii; 3) prin combinarea opțiunilor din subpunctele 1) și 2), cu aprobarea prealabilă a BNM.	BC „Moldova-Agroindbank”	25	La secțiunea a 1-a, subsecțiunea a 4-a, punctul 24, alin. (1) operăm pentru claritatea termenului „plasarea activelor lichide într-un portofoliu separat”.	<u>Comentarii</u> Pct.24 prevede modurile în care banca poate demonstra că efectuează controlul activelor sale lichide. Opțiunea de la subpt.1) specifică că portofoliul ar trebui să se afle sub controlul funcției de administrare a lichidităților băncii (de exemplu, trezorerul), ceea ce înseamnă că funcția are autoritatea continuă și capacitatea juridică și operațională de a valorifica orice activ din portofoliu. Controlul trebuie să fie evidențiat prin menținerea activelor într-un portofoliu separat gestionat de funcția de administrare a lichidităților băncii cu intenția unică de utilizare ca sursă de fonduri contingente.
25. Băncile trebuie să monetizeze periodic, și cel puțin o dată pe an, un eșantion suficient de reprezentativ din activele lichide pe care le dețin prin vânzare fermă sau printr-un acord de răscumpărare repo simplu pe o piață de răscumpărare general acceptată. Băncile trebuie să elaboreze strategii de înstrăinare a eșantioanelor de active lichide care sunt adecvate pentru: 1) a testa accesul la piață și capacitatea de utilizare aferente acestor active; 2) a verifica eficacitatea proceselor folosite de bancă pentru monetizarea în timp util a activelor; 3) a reduce la minimum riscul de a trimite pieței un semnal negativ ca urmare a monetizării de către bancă a activelor sale în perioadele de criză.	BC „ProCreditBank” SA	26	Cap.2, p.25: Băncile trebuie să monetizeze periodic, și cel puțin o dată pe an, un eșantion suficient de reprezentativ din activele lichide pe care le dețin prin vânzare fermă sau printr-un acord de răscumpărare repo simplu pe o piață de răscumpărare general acceptată. În cazul în care banca nu are nevoie de monetizare, oricum trebuie să o facă?	<u>Comentarii.</u> Cerința de monetizare nu se aplică doar activelor de nivel 1, fapt care este prevăzut la pct.26 din proiectul regulamentului.

26. Cerința prevăzută la pct.25 nu se aplică activelor de nivel 1 menționate la subsecțiunea 1, secțiunea 2 din prezentul capitol.	BC „Moldova-Agroindbank”	27	La secțiunea a 1-a, subsecțiunea a 4-a, punctul 25: obligativitatea respectării cerințelor acestuia se menține, chiar și în condițiile respectării normativului pentru indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate ca rezultat al scenariilor de criză.	<u>Comentarii.</u> Obligativitatea monetizării unui eșantion din activele lichide (cel puțin o dată pe an) nu depinde de respectarea de către bancă a indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate, ci are drept scop testarea accesului pe piață a activelor lichide, verificarea eficacității proceselor băncii de monetizare, disponibilitatea activelor și minimizarea riscului de trimitere pieței a unui semnal negativ în timpul unei perioade de criză reală.
31. Activele de nivel 1 includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate în cele ce urmează: 1) monede și bancnote; 2) următoarele expuneri față de băncile centrale: a) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de Banca Națională a Moldovei. În acest context, creanțele menționate includ: (i) depozitele overnight ale băncilor la BNM; (ii) excedentul zilnic de rezerve definit ca diferența pozitivă dintre nivelul efectiv și nivelul stabilit al rezervelor obligatorii. Rezervele obligatorii deținute de bancă la BNM nu se includ în categoria de active de nivel 1; (iii) depozite la termen la BNM care sunt în mod explicit și contractual rambursabile la notificare. Alte depozite la termen la BNM nu sunt eligibile pentru rezerva de lichidități. Cu toate acestea, în cazul în care termenul expiră în termen de 30 de zile, depozitul la termen ar putea fi considerat ca intrare de lichidități în conformitate cu secțiunea 3, capitolul III din prezentul regulament. b) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de Banca Centrală Europeană; c) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de băncile centrale ale altor țări, cu condiția ca expunerile față de banca centrală sau față de administrația centrală a acestora să primească o	BC „Victoriabank” SA	28	În textul capitolului II, secțiunea 2, subsecțiunea 1, punctul 31, subpunctul 2), litera a), diviziunea (iii), se solicită exemplificarea textului "depozite la termen la BNM care sunt în mod explicit și contractual rambursabile la notificare", în contextul în care legislația în vigoare nu face referință la un asemenea tip de depozite la termen la BNM.	<u>Comentariu</u> Pentru această categorie de active (depozite la termen la BNM care sunt în mod explicit și contractual rambursabile la notificare) a se vedea Regulamentul cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al BNM nr.188/2014 (pct.3 lit. e), pct.9 subpct.5), pct.47-53 și pct.3.1, 3.4 ș.a. din anexa nr.1 la regulament). Astfel, potrivit regulamentului sus-indicat, BNM poate atrage depozite la termen de la bănci în scopuri de reglaj fin în vederea absorbției de lichiditate. Pct.3.4 din A cordul de participare la operațiunile de piață monetară ale BNM prevede posibilitatea rambursării anticipate a depozitului la solicitarea participantului.
	Banca Comercială Română Chișinău S.A.	29	La punctul 31, subpunctul 2), litera a), diviziunea ii):	<u>Comentarii</u> Conform prevederilor pct.9 din proiectul regulamentului, băncile

evaluare de credit efectuată de o societate de evaluare externă a creditului (ECAI) desemnată, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cel puțin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate; d) rezervele deținute de bancă la o bancă centrală menționată la lit.b) și c) în măsura în care banca are dreptul să retragă aceste rezerve în orice moment în timpul perioadelor de criză și condițiile pentru o astfel de retragere au fost specificate într-un acord între autoritatea competentă relevantă și banca centrală; 3) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de următoarele administrații centrale sau regionale, autorități locale sau entități din sectorul public: a) administrația centrală a Republicii Moldova; b) administrația centrală a unui alt stat, cu condiția ca acesta să primească o evaluare de credit efectuată de o ECAI desemnată, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cel puțin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate; c) entități din sectorul public, cu condiția ca acestea să fie tratate ca expuneri față de administrația centrală a Republicii Moldova în conformitate cu pct.42 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate; 4) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrația centrală sau de banca centrală a unui alt stat care nu a primit, la evaluarea de credit efectuată de o ECAI desemnată, o evaluare de credit pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu pct.30 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, cu condiția ca, în acest caz, banca să poată recunoaște activul ca fiind de nivel 1 doar pentru a acoperi ieșirile nete de lichidități în condiții de criză, efectuate în aceeași monedă în care este exprimat activul.			Propunem detalierea cerinței „diferența pozitivă dintre nivelul efectiv și nivelul stabilit al rezervelor obligatorii”, și anume clarificarea dacă cerința în cauză se referă la soldul la data respectivă sau se referă la soldul cumulat pe perioada de rezervare scursă până la data respectivă, în special în cazul rezervelor obligatorii în MDL.	trebuie să mențină un indicator de acoperire a necesarului de lichiditate de cel puțin 100 %. Cerința respectivă se referă nu doar la data de raportare, dar și la fiecare zi. Astfel, în cazul în care, în orice moment, indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate al unei bănci a scăzut sau ar putea fi în mod rezonabil de așteptat să scadă sub 100 %, inclusiv în perioade de criză, aceasta trebuie să notifice imediat Banca Națională a Moldovei. Astfel, diferența pozitivă dintre nivelul efectiv și nivelul stabilit al rezervelor obligatorii se referă la data respectivă. Pentru evitarea ambiguității, pct.31 subpct.2) lit. a) ii), din regulament va fi expus în redacția următoare: (ii) excedentul zilnic de rezerve care se calculează ca diferența pozitivă dintre nivelul efectiv la zi și nivelul stabilit al rezervelor obligatorii. Rezervele obligatorii deținute de bancă la BNM nu se includ în categoria de active de nivel 1.
--	--	--	---	--

În cazul în care activul nu este exprimat în moneda națională a statului respectiv, banca poate să recunoască activul ca fiind de nivel 1 doar până la valoarea ieșirilor nete de lichidități ale băncii în condiții de criză, în valuta respectivă, corespunzând operațiunilor sale în jurisdicția în care se asumă riscul de lichiditate; 5) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de băncile de dezvoltare multilaterală și de organizațiile internaționale menționate la pct.46 și, respectiv, la pct.47 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate.				
33. Activele de nivel 2A includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate mai jos: 1) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrații regionale, autorități locale sau entități din sectorul public din Republica Moldova, dacă expunerilor față de acestea li se atribuie o pondere a riscului de 20 % în conformitate cu pct.34, 35, 37 și cu pct.38, 40, și 41 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, după caz; 2) activele care reprezintă creanțe asupra sau creanțe garantate de administrația centrală sau de banca centrală a unui alt stat sau de o administrație regională, o autoritate locală sau o entitate din sectorul public dintr-un alt stat, cu condiția ca acestora să li se atribuie o pondere a riscului de 20 % în conformitate cu pct.30, secțiunea 2 sau secțiunea 3 din capitolul IV din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, după caz; 3) titlurile de creanță emise de societățile comerciale, care îndeplinesc cumulativ cerințele următoare: a) primesc, de la o ECAI desemnată, o evaluare de credit pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cel puțin cu nivelul 1 de calitate a creditului, în conformitate cu secțiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării	Banca Comercială Română Chișinău S.A.	30	La punctul 33, subpunctul 3), litera b) și punctul 35, subpunctul 1), litera b): Propunem revizuirea textului "valoarea emisiunii de titluri este de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 250 milioane euro", întrucât suma nu este compatibilă cu piața locală, comparativ cu cea a UE.	<u>Nu se acceptă</u> Ținând cont de condițiile pieței de capital și nivelul emisiilor efectuate de către societățile din Republica Moldova aceste titluri nu pot fi calificate ca active lichide. Nivelul înalt al emisiunilor de titluri confirmă că societatea respectivă este una credibilă și atractivă pentru investitori, precum și faptul că titlurile respective vor avea capacitatea de a fi monetizate la necesitate.

standardizate, sau nivelul echivalent de calitate a creditului în cazul unei evaluări de credit pe termen scurt; b) valoarea emisiunii de titluri este de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 250 milioane euro calculat la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei; c) termenul maxim de scadență a titlurilor, la data emisiunii, este de 10 ani.				
35. Activele de nivel 2B includ doar activele care se încadrează în una sau mai multe dintre următoarele categorii și care întrunesc, în fiecare caz, criteriile de eligibilitate prezentate mai jos: 1) titlurile de creanță emise de societățile comerciale, care îndeplinesc toate cerințele următoare: a) au primit o evaluare de credit din partea unei ECAI desemnate, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cel puțin cu nivelul 2 de calitate a creditului, în conformitate cu secțiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, sau nivelul echivalent de calitate a creditului în cazul unei evaluări de credit pe termen scurt; b) valoarea emisiunii de titluri este de cel puțin echivalentul în lei moldovenești a 250 milioane euro calculat la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei; c) termenul maxim de scadență a titlurilor, la data emisiunii, este de 10 ani; 2) acțiunile, cu condiția ca acestea să îndeplinească toate cerințele următoare: a) să facă parte dintr-un indice pe acțiuni principal: (i) în Republica Moldova, băncile consideră că este indice pe acțiuni principal indicele pe acțiuni compus din societățile-lider din Republica Moldova, sau (ii) într-un alt stat, astfel cum a fost identificat în sensul indicelui pe acțiuni principal de către autoritatea publică relevantă din statul respectiv. b) sunt exprimate în lei moldovenești sau, în cazul în care sunt exprimate într-o monedă diferită, sunt considerate ca fiind de nivel 2B doar până la cuantumul necesar pentru a acoperi ieșirile nete de lichidități în condiții de criză, în moneda respectivă sau în jurisdicția în care se asumă riscul de lichiditate; și	BC „Moldova-Agroindbank”	31	La secțiunea a 2-a, subsecțiunea a 3-a, punctul 35 alin. (1), lit.b) exprimăm opinia potrivit căreia valoarea emisiunii de titluri de cel puțin 250 milioane euro este exagerat pentru piața Republicii Moldova, aceasta sumă este cu mult superioară mărimii activelor sau a capitalului unor bănci. Considerăm necesar de revizuit. Considerăm valabilitatea acestei solicitări și la revizuirea punctului 37, subsecțiunea a 4-a.	

c) au un istoric cert ca sursă sigură de lichidități, în orice moment, inclusiv în timpul perioadelor de criză. Această cerință este considerată a fi îndeplinită în cazul în care, în cursul unei perioade de 30 de zile calendaristice de criză pe piață, nivelul de scădere a cursului acțiunii sau de creștere a marjei de ajustare a acesteia nu a depășit 40 % sau, respectiv, 40 de puncte procentuale; d) emitentul a primit o evaluare de credit din partea unei ECAI desemnate, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cel puțin cu nivelul 2 de calitate a creditului, în conformitate cu secțiunea 9 din capitolul IV din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate. 37. Acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri se califică drept active lichide de același nivel ca activele lichide suport ale întreprinderii în cauză, până la o valoare absolută a echivalentului în lei moldovenești a 500 de milioane euro calculat la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, pentru fiecare bancă, în mod individual, cu condiția ca: OPC să investească numai în active lichide și în instrumente financiare derivate, în cel din urmă caz doar în măsura necesară pentru a diminua riscul ratei dobânzii, riscul valutar sau riscul de credit în portofoliu.				
40. Băncile trebuie să elaboreze metodologii și proceduri solide de calculare și raportare a valorii de piață și a marjelor de ajustare pentru acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri. În cazul în care expunerea nu este suficient de semnificativă pentru ca o bancă să elaboreze propriile metodologii și cu condiția ca, în fiecare caz, BNM să considere că această condiție a fost îndeplinită, pentru calcularea și raportarea marjelor de ajustare pentru acțiuni sau unități deținute în OPC-uri banca se poate baza numai pe instituția depozitară a OPC-ului, cu condiția ca OPC-ul să investească exclusiv în titluri și să depoziteze toate titlurile respective la această instituție depozitară.	Comisia Națională a Pieței Financiare	32	Propunem substituirea termenului „titluri” din pct.40 din proiectul regulamentului, în scopul corelării acestuia cu prevederile art.112 din Legea nr.171/2012 privind piața de capital.	<u>Comentarii</u> Titluri este un generic folosit în actele BNM care transpun reglementările europene și este folosit pentru titlurile de valoare, titlurile de capital și titlurile financiare. De menționat că OPC-urile pot fi atât rezidente, cât și nerezidente. Or, în cazul OPC-urilor nerezidente acestea își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația statului respectiv. Pentru o mai bună înțelegere, pct.40 a fost expus în următoarea redacție: „40. Băncile elaborează metodologii și proceduri solide de calculare și

				raportare a valorii de piață și a marjelor de ajustare pentru acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri. În cazul în care expunerea nu este suficient de semnificativă pentru ca o bancă să elaboreze propriile metodologii, BNM în cadrul procesului de supraveghere poate acorda derogarea de la elaborarea metodologiilor și procedurilor de calculare și raportare a valorii de piață și a marjelor de ajustare pentru acțiunile sau unitățile deținute în OPC-uri. În cazul în care BNM acordă derogarea respectivă, pentru calcularea și raportarea marjelor de ajustare pentru acțiuni sau unități deținute în OPC-uri banca se poate baza numai pe depozitarul OPC-ului, cu condiția ca OPC-ul să investească exclusiv în titluri și să depoziteze toate titlurile respective la acest depozitar.”
43. În cazul în care nu există suficiente active lichide într-o anumită monedă astfel încât băncile să respecte indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate prevăzut la secțiunea 3 din capitolul I, se aplică una sau mai multe dintre următoarele dispoziții: 1) cerința privind coerența între monede, prevăzută la pct.28, nu se aplică în ceea ce privește moneda respectivă; 2) banca poate acoperi deficitul de active lichide într-o anumită monedă cu facilități de credit de la Banca Națională a Moldovei sau de la banca centrală dintr-un alt stat care are moneda respectivă, cu condiția ca facilitatea să respecte toate cerințele următoare: a) este angajată în mod irevocabil, prin contract, pentru următoarele 30 de zile calendaristice; b) tariful acesteia cuprinde un comision care trebuie plătit indiferent de suma, dacă acesta există, retrasă din facilitatea respectivă;	Banca Comercială Română Chișinău S.A.	33	La punctul 43, subpunctul 2): Propunem substituirea termenului „comision” cu termenul „cost” .	<u>Comentarii</u> Pentru o mai bună înțelegere a prevederilor lit.b) din subpunctul 2) pct.43, aceasta se expune în următoarea redacție: „b) pentru facilitatea dată se percepe un comision care trebuie achitat indiferent de sumă, dacă acesta există, retras din facilitatea respectivă;”.

c) cuantumul acestui comision este stabilit astfel încât venitul net al activelor folosite în scopul de a garanta acordarea facilității să nu fie mai mare decât venitul net al unui portofoliu reprezentativ de active lichide, după ajustarea efectuată pentru a ține seama de orice diferențe semnificative în materie de risc de credit; 3) în cazul în care există un deficit de active de nivel 1, dar există suficiente active de nivel 2A, banca poate deține active suplimentare de nivel 2A în rezerva de lichiditate și plafoanele pentru fiecare nivel de active prevăzut la subsecțiunea 2, secțiunea 1 din prezentul capitol se consideră modificate în mod corespunzător. Aceste active suplimentare de nivel 2A fac obiectul unei marje de ajustare minime egale cu 20 %. Orice activ de nivel 2B deținut de bancă continuă să facă obiectul marjelor de ajustare aplicabile în fiecare caz, în conformitate cu prezentul capitol.				
50. Ieșirile de lichidități menționate la pct.49 au în vedere intrările determinate ca fiind interdependente potrivit subsecțiunii 4 din prezenta secțiune și includ următoarele elemente, în fiecare caz înmulțite cu rata de ieșire aplicabilă: 1) suma curentă de plătit pentru depozitele retail stabile și alte depozite retail în conformitate cu subsecțiunea 2 și 3 din prezenta secțiune; 2) sumele curente de plătit aferente altor datorii care devin scadente, a căror rambursare poate fi solicitată de către emitent sau de către furnizorul finanțării sau care implică o așteptare a furnizorului finanțării ca banca să ramburseze datoria în următoarele 30 de zile calendaristice, determinate în conformitate cu subsecțiunea 5 și 6 din prezenta secțiune; 3) ieșirile suplimentare determinate în conformitate cu subsecțiunea 9 din prezenta secțiune; 4) suma maximă care poate fi retrasă în următoarele 30 de zile calendaristice din facilitățile de credit și de lichiditate angajate neutilizate, determinate în conformitate cu subsecțiunea 10 din prezenta secțiune; 5) ieșirile suplimentare identificate în evaluarea efectuată conform subsecțiunii 8 din prezenta secțiune.	BC „Moldova-Agroindbank”	34	La secțiunea a 2-a, subsecțiunea a 1-a, punctul 50 solicităm expunerea exactă a atribuirii „finanțării wholesale” atrase la vedere (din textul desfășurat în acest punct deducem că subpunctul 1 se referă la depozitele la vedere ale clienților retail; subpunctul 2 se referă la alte datorii scadente).	<u>Comentarii</u> Conform definiției noțiunii de la pct.5 subpct.7), finanțările wholesale reprezintă finanțările care nu se încadrează în categoria depozitelor retail. Astfel, ieșirile menționate la subpct.2) - 5) se referă la finanțări wholesale, dacă în subsecțiunile 4-10 nu este specificat ceva aparte (a se vedea de exemplu, pct.73 – deținerea obligațiunilor în conturi retail pentru care poate fi aplicat tratamentul ca și categoriei corespunzătoare de depozite retail).
	BC „Moldova-Agroindbank”	35	La secțiunea a 2-a, subsecțiunea a 1-a, punctul 50 alin. (1) și (2) solicităm precizarea și argumentarea textului „suma curentă de plătit”. Se pot avea în vedere depozitele la vedere, scadente în următoarele 30 zile?	<u>Comentarii</u> Depozitele la vedere scadente în următoarele 30 de zile urmează a fi considerate sume curente de plătit. Totodată, pentru aplicarea ratelor de ieșire corespunzătoare depozitele respective urmează a fi clasificate în una din subsecțiunile de la secțiunea 2, capitolul III.

51. Cu excepția cazului în care sunt îndeplinite criteriile privind o rată de ieșire mai ridicată, în conformitate cu pct.55, 56 sau 60 din prezentul regulament, cuantumul depozitelor retail acoperite de schema de garantare a depozitelor în conformitate cu Legea nr. 575/2003 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar ori de o schemă echivalentă cu reglementările Uniunii Europene, de garantare a depozitelor dintr-un alt stat este considerat stabil și se înmulțește cu 5 % în cazul în care depozitul fie: 1) este parte a unei relații comerciale de durată, ceea ce face retragerea foarte puțin probabilă; sau 2) este deținut într-un cont curent deschis la bancă.	BC „Moldova-Agroindbank”	36	La secțiunea a 2-a subsecțiunea a 2-a, punctul 51 considerăm că aplicarea schemei de garantare a depozitelor, în cazul calculării lichidității în secțiune pe valute, în principiu, nu este descrisă. Conform prevederilor Legii privind garantarea depozitelor, pentru fiecare client se calculează soldul agregat, indiferent în ce valută este constituit depozitul, la care se aplică cuantumul maxim stabilit conform Legii, în moneda națională. Credem necesar de clarificat schema de acoperire, în secțiune pe valute.	<u>Comentarii</u> În partea ce se referă la calculul indicatorului de lichiditate a se vedea pct.21 din prezenta sinteză. O cerință separată pentru respectarea indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în fiecare dintre monedele care fac obiectul raportării separate nu este stabilită. Pct.51 prevede rata de ieșire pentru depozitele retail acoperite de schema de garantare a depozitelor (5%) și condițiile pentru ca acest depozit să fie considerat stabil (subpct.1) și 2)). În partea ce se referă la recalcularea sumelor din lei moldovenești în valută străină menționăm următoarele: Potrivit art.39 alin.(4) din Legea nr.62/2012, cursul oficial al leului moldovenesc se utilizează în scopuri contabile și statistice. Art.7 alin.(2) din Legea nr.287/2017 contabilității și raportării financiare stabilește că, contabilitatea faptelor economice efectuate în valută străină se ține atât în moneda națională, cât și în valută străină, în conformitate cu standardele de contabilitate. Pct.25 și 43 din Regulamentul privind organizarea contabilității în băncile din Republica Moldova (aprobat prin HCA al BNM nr.238 din 10.10.2002) stipulează că evidența analitică a operațiunilor în valută străină se ține în evaluare dublă: în valută străină la valoarea ei nominală și în echivalentul în lei moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele străine stabilit de către Banca
---	--	------------------	--	--

				Națională a Moldovei pentru ziua în care a avut loc operațiunea.
56. Băncile aplică o rată de ieșire mai ridicată, stabilită după cum urmează: 1) în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la pct.55 subpct.1) sau două dintre criteriile de la pct.55 subpct.2)-5) din prezentul regulament, rata de ieșire aplicată se situează între 10 % și 15 %; 2) în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la pct.55 subpct.1) și cel puțin încă un alt criteriu de la pct.66, sau trei sau mai multe criterii de la pct.55 din prezentul regulament, rata de ieșire aplicată se situează între 15 % și 20 %.	BC „ProCreditBank” SA	37	Cap.3, p.56,subpctul 1): în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la pct.55 subpct.1) sau două dintre criteriile de la pct.55 subpct.2)-5) din prezentul regulament, rata de ieșire aplicată se situează între 10 % și 15 %.	<u>Comentarii</u> La subpct.1) textul „rata de ieșire aplicată se situează între 10 % și 15 %” se substituie cu textul „rata de ieșire aplicată este de 10 %”.
	BC „ProCreditBank” SA	38	Cap.3, p.56,subpct.2): în cazul în care depozitele retail îndeplinesc criteriul de la pct.55 subpct.1) și cel puțin încă un alt criteriu de la pct.66 sau trei, sau mai multe criterii de la pct.55 din prezentul regulament, rata de ieșire aplicată se situează între 15 % și 20 %.	<u>Comentarii</u> La subpct.1) textul „rata de ieșire aplicată se situează între 10 % și 15 %” se substituie cu textul „rata de ieșire aplicată este de 15 %”.
92. Banca înmulțește suma maximă care poate fi retrasă din alte facilități de credit angajate neutilizate și din alte facilități de lichiditate angajate neutilizate într-o perioadă de 30 de zile calendaristice cu rata de ieșire corespunzătoare, după cum urmează: 1) 40 % pentru facilitățile de credit și de lichiditate acordate băncilor și pentru facilitățile de credit acordate altor societăți financiare reglementate, inclusiv întreprinderilor de asigurare și societăților de investiții, OPC-urilor sau fondurilor de investiții cu capital fix; 2) 100 % pentru facilitățile de credit și de lichiditate acordate clienților financiari, care nu sunt menționate la subpct.1) și la pct.87 - 91 din prezentul regulament.	Comisia Națională a Pieței Financiare	39	La pct.92 alin. 1) din proiectul Regulamentului, textul „întreprinderilor de asigurare” se va substitui cu textul „asigurătorilor /reasigurătorilor” pentru uniformizarea noțiunilor din proiectul de hotărâre. Astfel, pct.4 din proiect, face trimitere la semnificația termenilor și expresiilor prevăzute de Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, care, la rândul ei, la art.3, definește noțiunea de „asigurător	<u>Se acceptă parțial</u> Sintagma „întreprinderilor de asigurare” se substituie prin „asigurătorilor”. Propunerea CNPF de a introduce la pct.92 subpct.1) textul „/reasigurător” nu poate fi acceptată, deoarece pentru suma maximă care poate fi retrasă din alte facilități de credit angajate neutilizate și din alte facilități de lichiditate angajate neutilizate într-o perioadă de 30 de zile de către reasigurător se va aplica rata de ieșire de 100%.

			/reasigurător” și nu cea de „întreprindere de asigurare”. În context, relevăm că noțiunea de „întreprindere de asigurare”. Urmează a fi corelată cu noțiunile definite /utilizate în actele normative, prin substituirea cu termenul de „asigurător /reasigurător”.	
	BC „Moldova-Agroindbank”	40	În cadrul Anexei 1, atașate scrisorii în cauză, sunt trasate, drept exemplu, eventuale surse de ieșire de lichidități. Solicităm respectuos consiliere, în vederea repartizării acestora, conform elementelor constituate în formularul C73 A coperirea necesarului de lichiditate — Ieșiri.	<u>Comentarii</u> În scopul implementării noilor reglementări ale BNM, inclusiv reglementărilor aferente cerințelor de lichiditate, banca ar trebui să dezvolte capacitatea de instruire a lucrătorilor băncii responsabili de domeniul respectiv. O opțiune în acest scop ar fi angajarea consultanților.
95. Intrărilor de lichidități li se aplică o rată de intrare de 100 %, inclusiv, în particular, următoarelor lichidități: 1) sumele datorate de bănci centrale și clienți financiari. În ceea ce îi privește pe aceștia din urmă, se consideră că intrările de lichidități provenite în special din următoarele tranzacții fac obiectul ratei de intrare de 100 %: a) titlurile care ajung la scadență în termen de 30 de zile calendaristice; b) operațiunile de finanțare a comerțului cu o scadență reziduală mai mică de 30 de zile calendaristice; 2) sumele datorate din pozițiile în instrumente de capital legate de indici principali, cu condiția să nu se dubleze cu activele lichide. Sumele respective includ sumele datorate prin contract în următoarele 30 de zile calendaristice, cum ar fi dividendele în numerar provenite de la astfel de indici principali și sumele în numerar care urmează să fie primite, provenite de la astfel de instrumente de capitaluri proprii care au fost	BC Energbank SA	41	Propunem de a include în suma intrărilor de lichiditate sumele rezervelor obligatorii formate pentru activele, ieșirea cărora se planifică în următoarele 30 de zile. Aceste active sunt lichide și în orice situație vor fi disponibile în decurs de 30 de zile pentru a face calculele.	<u>Comentarii.</u> Potrivit prevederilor pct.94 din proiectul Regulamentului intrările de lichidități includ doar intrările contractuale din expuneri care nu sunt restante și în cazul cărora banca nu are niciun motiv să se aștepte la neperformanță în termen de 30 de zile. Totodată, pct.95 din proiectul regulamentului stabilește că sumelor datorate de băncile centrale li se aplică o rată de intrare de 100%. De menționat că pct.31 subpct.2) lit.a) poziția (iii) stipulează că depozitele la termen la BNM care sunt în mod explicit și contractual rambursabile la notificare în cazul în care termenul expiră în 30 de zile ar

vândute dar nu încă decontate, în cazul în care acestea nu sunt recunoscute drept active lichide în conformitate cu capitolul II din prezentul regulament.				putea fi considerat ca intrare de lichidități. Astfel, sumele rezervelor obligatorii deținute de bancă la BNM care sunt în mod explicit și contractual rambursabile la notificare în cazul în care termenul expiră în 30 de zile se vor include la intrări. De menționat că baza de calcul a rezervelor obligatorii sunt mijloacele atrase din conturile bilanțiere de depozit și alte pasive similare din clasa II "Obligații" din bilanțul băncii.
97. Pct.96 subpct.1) din prezentul regulament nu se aplică sumelor datorate din tranzacții de creditare garantată și din operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, definite la pct.3 din Regulamentul cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, care sunt garantate cu active lichide în conformitate cu capitolul II, astfel cum se menționează la pct.96 subpct.2) din prezentul regulament. Intrările provenite din eliberarea soldurilor deținute în conturi separate în conformitate cu cerințele de reglementare privind protejarea activelor destinate tranzacționării ale clienților sunt luate în calcul în integralitate, cu condiția ca respectivele solduri separate să fie menținute în active lichide, astfel cum sunt definite la capitolul II din prezentul regulament.	BC „ProCreditBank” SA	42	Cap.3, p.97: Intrările provenite din eliberarea soldurilor deținute în conturi separate în conformitate cu cerințele de reglementare privind protejarea activelor destinate tranzacționării ale clienților sunt luate în calcul în integralitate, cu condiția ca respectivele solduri separate să fie menținute în active lichide, astfel cum sunt definite la capitolul II din prezentul regulament. Solicităm să fie indicat anume în care regulament este prevăzută reglementarea privind protejarea activelor destinate tranzacționării ale clienților?	<u>Comentarii</u> Cerințele de reglementare privind protejarea activelor destinate tranzacționării sunt stabilite de autoritățile competente responsabile de piața de capital. Potrivit art.130 alin.(1) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, Comisia Națională a Pieței Financiare constituie și gestionează Fondul de compensare a investitorilor. Alin.(2) al articolului prenotat prevede că Fondul se constituie cu scopul de a compensa clienții persoane fizice ai societăților de investiții în cazul incapacității societăților de investiții de a returna mijloacele bănești și/sau instrumentele financiare ale clienților, transmise societăților în contextul prestării serviciilor de investiții și serviciilor conexe. Pentru mai multe detalii a se vedea Regulamentul privind Fondul de compensare a investitorilor, aprobat prin Hotărârea CNPF nr.32/2 din 16.06.2014.

Capitolul IV. APROBĂRILE BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI 110. Aprobările prevăzute de prezentul Regulament vor fi solicitate de către bănci în formă scrisă cu anexarea tuturor documentelor și informațiilor, astfel încât Banca Națională a Moldovei să concluzioneze îndeplinirea de către bancă a condițiilor stabilite de prezentul Regulament. Capitolul V. DISPOZIȚII TRANZITORII 111. Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate prevăzut la secțiunea 3 capitolul I se introduce după cum urmează: 1) 60 % din cerința de acoperire a necesarului de lichiditate, începând cu 1 ianuarie 2020; 2) 70 %, începând cu 1 ianuarie 2021; 3) 80 %, începând cu 1 ianuarie 2022; 4) 100 %, începând cu 1 ianuarie 2023. (în proiectul prezentat pct.112)	Ministerul Justiției	43	La cap. IV și V, atenționăm că un capitol nu poate fi alcătuit dintr-un singur punct (a se vedea art. 53 din Legea nr. 100/2017). Prin urmare, norma de la pct. 110 se va include într-un alt capitol, iar cea de la pct.111, într-un punct al hotărârii, or dispozițiile finale și tranzitorii ale actelor normative subordonate legii sunt prevăzute în partea dispozitivă a actului.	<u>Comentarii</u> Normele de la art.53 din Legea nr.100/2017 nu sunt imperative, ci opționale „În funcție de complexitatea actului normativ, elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate”. De menționat că prevederile aferente aprobărilor BNM au fost dezvoltate și în varianta definitivată, capitolul IV cuprinde 16 puncte divizate în 3 secțiuni . În partea ce se referă la expunerea dispozițiilor tranzitorii în partea dispozitivă a actului menționăm următoarele: Dispozițiile tranzitorii din art.48 din Legea nr.100/2017 se referă la dispoziții tranzitorii pentru continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ. Or, dispozițiile tranzitorii de la capitolul V al proiectului regulamentului stabilesc raporturi juridice viitoare și în opinia autorului acestea urmează a fi păstrate în act.
ANEXA 1	Ministerul Justiției	44	Parafele anexelor se vor completa cu referința la Regulamentul în cauză.	<u>Se acceptă</u>
	Ministerul Economiei și Infrastructurii Băncile: 1. BC „Comerțbank” SA 2. BC „Fincombank” SA 3. BC „Eximbank” SA		<u>Nu au avut obiecții si propuneri:</u>	

	4. BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA 5. BC „Moldindconbank” SA 6. BC „EuroCreditBank” SA			
	Asociația Băncilor din Moldova		<u>Nu a prezentat aviz</u>	
	Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Finanțelor Centrul de Armonizare a Legislației		<u>Expertizele efectuate de autorități:</u> Nu s-a expus în cadrul expertizei economice. În cadrul expertizei financiare a enunțat că proiectul înaintat nu are impact asupra bugetului public național. A efectuat expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și a constatat că proiectul național și-a atins finalitatea propusă, asigurând implementarea corectă și fidelă a prevederilor relevante din actele europene transpuse.	